

SİRKÜLER **CPATÜRK/2018-17 Ek**

KONU: Döviz Veya Dövizde Endeksli Sözleşmeler İle İlgili 32/52 Sayılı Tebliğ İle Getirilen Düzenlemeler

28.02.2008 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karara İlişkin 32/34 sayılı Tebliğin mülga 8 nci maddesi Hazine ve Maliye Bakanlığınca 6 Ekim 2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 32/51 sayılı Tebliğ ile "Döviz Cinsinden ve Dövizde Endeksli Sözleşmeler" başlığı ile 25 fıkralı olarak düzenlenmiş ve 17 Numaralı Sirküler ile açıklanmış idi.

Bu kere söz konusu madde düzenlemesi 16 Kasım 2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 32/52 sayılı Tebliğ ile 28 fıkralı olarak yeniden düzenlenmiştir. Yeni düzenleme ile getirilen değişiklikler aşağıdaki gibidir;

1) Serbest bölgelerde yer alan gayrimenkul satış ve kiralama sözleşmeleri döviz cinsinden yapılabilecektir.

Serbest bölgeler ifadesi 1 nci ve 2 nci fıkralardan çıkarılmış ve 3 ncü fıkrada düzenlenmek suretiyle serbest bölgelerde faaliyet gösteren şirketlerin buralardaki faaliyetleri ile ilgili gayrimenkul satış ve kiralama sözleşmelerinin döviz cinsinden yapılabileceği ifade edilmiştir.

2) Döviz Cinsinden gayrimenkul satış ve kiralama sözleşmeleri düzenleyebilecek kişi ve kuruluşlar genişletilmiştir.

Döviz Cinsinden gayrimenkul satış ve kiralama sözleşmeleri kararlaştırabilecek olan diğer kişiler maddeye 3 ncü fıkra ile getirilen hüküm ile aşağıdaki şekilde belirlenmiştir;

- a) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan Türkiye’de yerleşik kişiler,
- b) Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye’de bulunan; şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin veya ortak kontrol ve/veya kontrolüne sahip bulunduğu şirketler,

3) Konaklama tesislerinin kiralama sözleşmeleri döviz cinsinden yapılabilecektir.

Maddenin 4 ncü fıkrası ile Kültür ve Turizm Bakanlığında belgeli konaklama tesislerinin işletilmesi amacıyla kiralanmasıyla ilgili gayrimenkul kiralama sözleşmeleri döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak yapılabilecektir.

4) Gümrüksüz satış mağazalarının kiralanmasına ilişkin sözleşmeler döviz cinsinden yapılabilecektir.

5'nci fıkra hükmü ile Gümrüksüz satış mağazalarının kiralanmasına ilişkin gayrimenkul kiralama sözleşmeleri döviz cinsinden veya dövizde endeksli olarak yapılabilecektir.

5) Gemi adamlarının iş sözleşmeleri de döviz cinsinden yapılabilecektir.

Türkiyede yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri Türkiye dışında ifa edilecek iş sözleşmeleri sadece döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak yapılabilirken Tebliğ ile getirilen yeni düzenleme ile gemi adamlarının taraf olduğu iş sözleşmelerinin de döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak yapılabileceği ifade edilmiştir.

Gemi adamı Türk Ticaret Kanununun 934 ncü maddesinde kaptan, gemi zabıtları, tayfalar ve gemide çalıştırılan diğer kişiler olarak tanımlanmıştır.

6) Türkiye’de başlayıp yurtdışında sonlanan, yurtdışında başlayıp Türkiye’de sonlanan veya yurt dışında başlayıp yurtdışında sonlanan hizmet sözleşmelerinin elektronik haberleşme ile ilgili olma şartı kaldırıldı.

32/51 sayılı Tebliğ ile Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri; Türkiye’de başlayıp yurtdışında sonlanan, yurtdışında başlayıp Türkiye’de sonlanan veya yurt dışında başlayıp yurtdışında sonlanan hizmet sözleşmelerinden elektronik haberleşme ile ilgili olanların döviz cinsinden yapılabileceği belirlenmiş iken metinden "elektronik haberleşme ile ilgili" ibaresi kaldırılmak suretiyle Türkiyede yerleşik kişilerin Türkiye’de başlayıp yurtdışında sonlanan, yurtdışında başlayıp Türkiye’de sonlanan veya yurt dışında başlayıp yurtdışında sonlanan her türlü hizmet sözleşmelerinin döviz cinsinden yapılabileceği hükmü düzenlenmiştir.

7) Döviz cinsinden maliyet içeren eser sözleşmeleri döviz cinsinden yapılabilecektir.

Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri eser sözleşmelerinin Türk parası ile düzenlenmesi öngörülmüş iken 8 nci fıkrada yapılan düzenleme ile Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri döviz cinsinden maliyet içeren eser sözleşmelerinin döviz cinsinden yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

8) İş makineleri dahil taşıt satış ve kiralama sözleşmelerinin Türk Parası cinsinden yapılmasına ilişkin hükümden iş makineleri ifadesi kaldırılmıştır.

Türkiye’de yerleşik kişilerin kendi aralarında akdedecekleri iş makineleri dâhil taşıt satış ve kiralama sözleşmeleri ifadesinden iş makineleri ifadesi 9 ve 10 ncü fıkralarda çıkarılmıştır. Ancak bu, iş makinelerinin döviz cinsinden yapılabileceği anlamına gelmemektedir. Her türlü taşıtların satış ve kiralama sözleşmeleri Türk parası cinsinden yapılabilecektir.

9) Hazine ve Maliye Bakanlığının gerçekleştirdiği bankaların taraf olduğu Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi hakkındaki Kanun uyarınca gerçekleştirilen işlemlerinin döviz cinsinden yapılmasına imkân tanıyan düzenlemede kapsam genişletilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığının Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirdiği işlemlere ilişkin olarak bankaların taraf olduğu sözleşmelerin döviz cinsinden kararlaştırılabileceğine ilişkin hükümden yapılan düzenleme ile Hazine ve Maliye Bakanlığının gerçekleştirdiği işlemlere ilişkin olma şartı kaldırılmış ve

Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimin Düzenlenmesi Kanun kapsamında gerçekleştirilen tüm işlemlere ilişkin sözleşmelerin döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

10) Taşımacılık faaliyetlerine ilişkin hizmet sözleşmelerinde akaryakıt fiyatlarına endeksleme yapılması mümkün kılınmıştır.

22 numaralı fıkra ile yapılan ilave ile taşımacılık faaliyetlerine ilişkin hizmet sözleşmelerinde akaryakıt fiyatlarına endeksleme yapılması mümkün kılınmıştır.

11) Döviz cinsinden kararlaştırılmış bulunan menkul ve gayrimenkullere ilişkin finansal kiralama sözleşmeleri 13 Eylül 2018 tarihinden önce akdedilmiş ise ise Türk parasına çevrilmesi söz konusu olmayacaktır.

Tebliğe eklenen 26 numaralı fıkra ile Geçici 8 nci maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce (13.09.2018) düzenlenen finansal kiralama sözleşmelerinin anılan madde hükmünden istisna olduğu hüküm altına alınmıştır.

12) Döviz cinsinden gerçekleştirilen depozitolar ve kıymetli evrakların Türk parasına çevrilmesi söz konusu olmayacaktır.

28 numaralı fıkra ile yapılan eklemeye ile döviz cinsinden yapılmış olan gayrimenkul kira sözleşmeleri kapsamında verilen depozitolar ve sözleşmelerin ifası kapsamında dolaşıma girmiş kıymetli evraklar için Türk parasına çevrilmesi ile ilgili fıkra hükmünün uygulanmayacağı ifade edilmiştir.

Saygılarımızla

Cpatürk Bağımsız Denetim ve
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

İşbu sirkülerlerimizde yer alan bilgiler bir konunun geniş kapsamlı bir şekilde ele alınmasından öte genel çerçevede bilgi vermek amacıyla taşınmaktadır. Bu sirkülerler ile amacımız muhasebe, vergi, yatırım, danışmanlık alanlarında tavsiye sunmak değildir. Sirkülerde yer alan bilgileri kişisel veya ticari kararlarınızda dayanak olarak kullanmaktan ziyade, konusuna hakim profesyonel bir danışmana başvurmanız tavsiye edilir. Bu sirkülerler ve içeriğindeki bilgiler, oldukları şekliyle sunulmaktadır; "Cpatürk Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş." bunlarla ilgili açık veya gizli bir garantide bulunmamaktadır ve söz konusu sirkülerlerin içeriğindeki bilgilerin hata içermediğine veya belirli performans ve kalite kriterlerini karşıladığına dair bir güvence vermemektedir. İşbu sirküler içindeki bilgilerin kullanımdan veya hatalı kullanımlardan dolayı doğabilecek zararlardan ve cezai tazminattan dolayı Cpatürk Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş. sorumlu tutulamaz.